

Onderwerp

Voortgangsrapportage gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus

Kern mededeling:

U wordt met bijgevoegde voortgangsrapportage geïnformeerd over de voortgang van het gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus van de provincie Flevoland.

Mededeling:

De voortgangsrapportage beschrijft de provinciale inspanningen voor en de visie op de werkzaamheden voor het gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus. Deze inspanningen zijn niet exclusief gericht op het evenement in 2022, maar beogen Floriade Expo 2022 als hefboom te gebruiken om de regionale economie te versterken.

Het 'Economisch Programma Floriade' is door Gedeputeerde Staten in december 2015 aan Provinciale Staten aangeboden, en is vervolgens betrokken bij de vergadering van de Statencommissie Economie op 3 februari 2016 en de besluitvorming van Provinciale Staten van 24 februari 2016 inzake Begrotingswijziging en uitvoering Floriade. Hierbij is de toezegging gedaan periodiek over het uitvoeringsprogramma te rapporteren.

Bijgevoegde voortgangsrapportage geeft inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de activiteiten die hiervoor zijn verricht in de periode november 2019 tot en met juli 2020.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Voortgangsrapportage gebiedsprogramma Floriade - Flevo Campus november 2019-juli 2020	2651329	ja

Registratienummer

2628493

Datum

18 augustus 2020

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Voortgangsrapportage Gebiedsprogramma Floriade – Flevo Campus

Periode november 2019 tot en met juli 2020

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3	Hoofdstuk 4	Centrale Thema's	14
			4.1	Gezonde voeding: versnellen eiwittransitie	15
Hoofdstuk 2	Provinciale bijdrage 10 miljoen via het Fonds Verstedelijking Almere (FVA)	4	4.2	Monitoring	16
	2.1 Challenges	5	Hoofdstuk 5	Activiteiten gericht op de kenniscampus	18
	2.2 Nadere Regel	6			
	2.3 Bruggencampus Flevoland-Floriade	6	Hoofdstuk 6	Andere activiteiten gelinkt aan de Floriade	21
	2.4 Floriade Dialogues	8		6.1 Vereniging Flevofood	21
	2.5 Duurzaamheid	9		6.2 Interreg Europe 'Foodchains 4 EU'	22
	2.6 Culturele Programmering	9		6.3 Talent Kleurt Flevoland	23
	2.7 Attracties	10		6.4 Etalages langs de Waterlandseweg	23
	2.8 Congressen	10			
	2.9 Floriade in de regio en regio op de Floriade	11			
Hoofdstuk 3	Innovatiepaviljoen Food Forum	12			

Hoofdstuk 1

Inleiding

Floriade Expo 2022 gaat door!

Voor u ligt de voortgangsrapportage over de periode november 2019 tot juli 2020, van het gebiedsprogramma Floriade – Flevo Campus. Het Economisch programma Floriade Werkt! is in december 2014 door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten aangeboden (1686395). Met voortgangsrapportages houden wij u sindsdien op de hoogte van de provinciale inbreng ten behoeve van de Floriade 2022 in Almere. Deze voortgangsrapportage rapporteert over de provinciale activiteiten rondom de Floriade en de Flevo Campus. Het is niet een voortgangsrapportage in algemene zin over de Floriade, want dat is aan de gemeente Almere en de BV Floriade. Maar beide hangen uiteraard wel nauw samen, altijd op de inhoud en soms ook fundamenteel. Zo kreeg de afgelopen maanden een verkennende opdracht van de gemeente Almere om in beeld te brengen wat de gevolgen zijn van de corona pandemie voor de Floriade. Daarbij kwam ook het scenario in beeld om te stoppen met de Floriade. In juni heeft de gemeenteraad ingestemd met

het voorstel van het college van B&W om door te gaan met de Floriade en daar richten ook onze inspanningen zich op.

Consistente koers

De provincie houdt al sinds de succesvolle bidbookfase in 2012 vast aan een consistente koers en toont zich hierbij een betrouwbare partner door:

- Geen risicodragende participatie in het evenement en een maximale bijdrage aan de Floriade van € 10 miljoen;
- Bij de besteding van de € 10 miljoen de door Provinciale Staten gestelde kaders in acht te nemen;
- De Floriade optimaal als hefboom te benutten om ontwikkelingen te versnellen (o.a. verdubbeling A6, kwaliteitsimpuls station Almere Centrum) en ook structurele, positieve economische effecten voor onze regio te bewerkstelligen, zoals de Flevo Campus;
- Invulling te geven aan ons gastheerschap door een paviljoen op de Floriade te realiseren

en dat paviljoen beschikbaar te stellen aan Flevolandse bedrijven, overheden en kennisinstellingen.

Hoofdstuk 2

Provinciale bijdrage 10 miljoen via het Fonds Verstedelijking Almere (FVA)

Overeenstemming

Onze provinciale cofinanciering aan de Floriade loopt via het Fonds Verstedelijking Almere. Dat betekent dat we overeenstemming moeten hebben met onze partners over de besteding. De eerste besteding waarover we het eens werden en die in het Jaarprogramma 2015 van het FVA is opgenomen, betreft het economisch programma Floriade Werkt! Hiermee werd € 1 mln gereserveerd voor de organisatie van drie challenges tot aan de Floriade en € 1 mln voor het vullen van het Innovatiepaviljoen met ondernemersactiviteiten. In het Jaarprogramma 2018 werden twee nieuwe activiteiten opgenomen: circulaire bruggen (afgerond € 3,35 miljoen) en Floriade Dialogues (4 jaren x € 50.000). Anders dan bij het economisch programma, waar in één keer € 2 miljoen voor een aantal jaren is vrijgemaakt en door de fondsbeheerder aan Flevoland ter beschikking werd gesteld, wordt bij deze activiteiten gewerkt

met jaartranches. In het Jaarprogramma 2020 FVA is € 100.000 gereserveerd om externe expertise in te huren om subsidiekansen te benutten en € 250.000 om de kansen die de bruggencampus biedt verder tot wasdom te brengen. Hiermee is inmiddels ca. € 5,9 miljoen van de € 10 miljoen gekoppeld aan concrete bestedingen.

Jaarprogramma 2020

In het Jaarprogramma 2020 FVA zijn voor de resterende ca. € 4,1 miljoen bestedingsrichtingen genoemd. Zo is aangegeven dat € 1,0 mln wordt gereserveerd voor innovaties in duurzaamheid. Voor de resterende ca. € 3,1 miljoen hebben we samen met de gemeente Almere in het Jaarprogramma 2020 FVA vier onderwerpen benoemd:

1. De regio op de Floriade en de Floriade in de regio;
2. De culturele en avondprogrammering op en rond de Floriade;

3. Attracties op de Floriade die tot meer bezoekers leiden;
4. Invulling van de congresagenda op de Floriade.

Aansluiting Floriade

De afgelopen maanden hebben we samen met de gemeente Almere en de BV Floriade verkend welke activiteiten dit zou kunnen betreffen en hoe daarbij zo goed mogelijk aansluiting kan worden gezocht bij de businesscase van de Floriade. Dit is van belang, omdat de gemeente in de risicoparagraaf het risico heeft opgenomen dat een deel van de provinciale cofinanciering niet matcht met de businesscase. Bij de gesprekken over de activiteiten laat de provincie zich overigens niet leiden door een maximale matching met de businesscase, maar wordt geredeneerd vanuit de door PS gestelde kaders die gaan over gastheerschap, innovatie en een

optimale bijdrage aan een succesvol evenement en aan optimaal economisch rendement voor onze regio.

Hieronder geven we een tussenstand in de uitvoering van de beschikbaar gestelde middelen en van onze gesprekken.

2.1 Challenges

Bodem, voedselketen en gezondheid

In 2017 en 2019 hebben we de eerste twee challenges georganiseerd. In 2017 zijn we gestart met de challenge 'Bodem, voedselketen en gezondheid' waarin we MKB, startende ondernemers en kennisinstellingen hebben uitgedaagd om met vernieuwende ideeën te komen over de toekomst van ons voedsel. De winnaars bestaande uit: Instral BV samen met C-Force Agri, Multi Tool Trac en PeelPioneers kregen een geldbedrag van 25.000 euro en begeleiding op maat om hun innovatie te realiseren. Bovendien krijgen ze de kans hun innovatie te tonen op het internationale podium van Floriade 2022 in Almere.

Eet als een pionier!

In 2019 was de tweede challenge 'Eet als een

pionier!' een invulling van de door PS aangenomen motie over plantaardige eiwitten. Flevolandse koks en aspirant-koks werden uitgedaagd een gerecht op de menukaart te zetten dat voor 80% bestond uit groente, fruit, noten, zaden en paddenstoelen. Na de 'restaurantweken' werden de koks met de 8 beste pioniersgerechten uitgenodigd voor de finale van de challenge. Hier streden de koks in een Masterchef-achtige setting om de titel 100% pionier. Eva Maurits van Eva's keukentuin wist met haar gerecht de jury te overtuigen en mag zich dé pionier van Flevoland noemen. Samen met Eva wordt gekeken hoe zij op

de Floriade haar winnende gerecht op de kaart kan zetten. Een mooie 'bijvangst' van deze challenge is dat ROC Flevoland en Aeres Hogeschool momenteel werken aan een HBO chefsopleiding in Almere.

Vervolg

De komende tijd gaan we de derde challenge voorbereiden, die in 2021 plaatsvindt. Alle challenges richten zich op een lokaal, gezond en duurzaam voedselsysteem. De resultaten van de challenges moeten te zien en te proeven zijn in ons paviljoen, tijdens de Floriade Expo 2022.

Foto: Challenge Eet als een pionier!

2.2 Nadere Regel

Ondernemersactiviteiten

We hebben € 1 mln gereserveerd om ons paviljoen te vullen met ondernemersactiviteiten. Als invulling daarvan is op 15 maart 2016 de 'Nadere Regel Floriade Werkt!' vastgesteld, een uitwerking van onze Algemene Subsidieverordening Flevoland (ASF). De Nadere Regel is nog niet opengesteld, omdat het paviljoen nog niet gereed is. De regel zoals die nu van kracht is, is sterk gericht op een plusfinanciering op reeds verstrekte Europese subsidies. De ervaringen met o.a. EFRO in de afgelopen jaren leerden ons al snel dat deze koppeling te weinig kansen voor matching bieden en we niet alle geïnteresseerde ondernemers bereiken. Nu de bouw van het paviljoen is begonnen, maken we deze zomer een geactualiseerde regeling die past bij de huidige inzichten. Inmiddels werken we aan de programmering in het paviljoen, zowel in de aanloop naar als tijdens Floriade.

Voedselinnovaties en korte ketens

We streven naar een regeling die optimaal bijdraagt aan het stimuleren van Flevolandse ondernemers die zich bezighouden met innovaties op het gebied van voedsel, passend bij ons gekozen thema van de Floriade 'Feeding the City'. Zo willen

we een deel van de Nadere Regel inzetten om tot en met 2022 boeren te ondersteunen die deelnemen aan onze pilots binnen Growing Green Proteins, met name soja en veldbonen. De resultaten van die pilots worden in ons paviljoen getoond en besproken. Dit geldt ook voor het stimuleren van korte voedselketens. De thema's plantaardige eiwitten en korte voedselketens zullen een rode draad vormen in de vaste expositie in ons paviljoen.

Zichtbaarheid tijdens Floriade

Daarnaast zullen we de Nadere Regel inzetten om ondernemers te ondersteunen die zichtbaar willen zijn op de Floriade, maar daar niet 6 maanden lang invulling aan kunnen geven. Velen zullen wellicht enkele dagen aanwezig willen zijn en dan hun eigen netwerk uitnodigen. Wij stellen ons paviljoen beschikbaar en zij zorgen voor de content. Dit betekent dat ons paviljoen gedurende de expo voortdurend van kleur zal verschieten en daardoor zal uitnodigen voor herhalingsbezoek. Om alle ondernemers toch de kans te geven om gedurende de hele Floriade zichtbaar te zijn, overwegen we om een verzameling filmpjes te maken waarin de volledige rijkdom van het Flevolandse bedrijfsleven op het gebied van agro & food zichtbaar wordt. Zo kunnen we gasten bijvoorbeeld altijd

onze innovatiekracht in pootgoed laten zien, ook als die ondernemers fysiek niet aanwezig zijn.

2.3 Bruggencampus Flevoland-Floriade

Nationale vervangingsopgave 40.000 bruggen

In Nederland moeten de komende jaren 40.000 bruggen, tunnels en viaducten worden vervangen of gerenoveerd. Dat is niet alleen een enorme investering, er dreigt ook onvoldoende ontwerp- en bouwcapaciteit te zijn om dit allemaal in betrekkelijk korte termijn uit te voeren. Hierbij zijn duurzaamheid en toekomstbestendigheid belangrijke eisen. Er is (nog) onvoldoende toegepaste kennis aanwezig en aanvullende competenties moeten ontwikkeld worden. De landelijke Task Force Bouwagenda heeft dan ook bruggen & sluizen als actiepoint in hun Roadmap opgenomen. Door het gehele land buigen gemeenten, provincies, Rijkswaterstaat, ontwerpers en bouwers zich over de vervangingsopgave. Toen de provincie naar aanleiding van bruggen op de Floriade de vraag stelde hoe ver kan worden gegaan met hergebruik van materialen, bleek dat een vraag die door de sector wordt omarmd. Vanaf dat moment krijgen wij bruggen aangereikt om te hergebruiken.

Om deze reden hebben wij in het Jaarprogramma 2020 FVA aanvullend € 250.000 opgenomen om naast de twee vernieuwende bruggen op het Floriadeterrein invulling te geven aan de Bruggencampus.

Bruggencampus Flevoland-Floriade

Gekoppeld aan de Floriade-opgave biedt dit de mogelijkheid om innovaties op het gebied van inhoud, proces en governance uit te werken in meerdere oplossingsrichtingen, waarvan een aantal daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. Provincie Flevoland en gemeente Almere richten hiervoor onder de naam Bruggencampus Flevoland-Floriade een praktijkomgeving op, waarin we samen met partners kennis opdoen, documenteren en delen en materialenpaspoorten digitaliseren.

Tot en met de Floriade jagen wij dat aan, tijdens de Floriade presenteren we de resultaten in een congres en daarna willen we het stokje overdragen. We werken samen met de Bouwcampus, Rijkswaterstaat en andere overheden die als opdrachtgever aan de vervanging van bruggen werken. De bruggencampus is tevens een kans om verbinding te leggen met onderwijs in de regio, zoals studenten van de opleiding

Foto: Beverbrug

Bouwkunde van Windesheim. Daarnaast is er een Gemeenschappelijke Data Omgeving opgezet waardoor betrokken partijen zowel rond de bruggen als op het gehele Floriadeterrein efficiënter kunnen samenwerken.

Bruggencampus Flevoland-Floriade richt zich de komende periode op de bouw van twee vernieuwende bruggen, het aanjagen van circulaire bruggen en het opzetten en profileren van de Bruggencampus als praktijkomgeving voor innovatieve en circulaire bruggen. Op 15 april 2020 zouden we een eerste congres organiseren. Dit

congres is vanwege corona uitgesteld en wordt op een later, nader te bepalen datum gehouden.

Twee vernieuwende bruggen

Na een innovatief aanbestedingsproces werd Reimert vorig jaar gekozen als winnende partij om de twee vernieuwende bruggen (de Beverbrug en Rondje Weerwaterbrug) op het Floriadeterrein te bouwen. Doorslaggevend waren de unieke vormgeving van de bruggen en het gebruik van restromen uit Almere. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan CO₂-reductie en circulaire economie. Bijkomend voordeel is dat wij in de huidige tijd

niet afhankelijk zijn van import.

In juni zijn de omgevingsvergunningen voor de bouw van beide bruggen afgegeven, waarna in juli gestart zal worden met het slaan van de eerste palen. Binnenkort wordt ook de certificering op het in Almere geproduceerde geopolymerbeton verwacht. Dit is beton zonder de toevoeging van cement.

Circulaire bruggen

Aanvullend op de realisatie van de twee Floriade bruggen wordt via Bruggencampus Flevoland-Floriade een bio-composiet brug op het Floriadeterrein geplaatst. TU Eindhoven is de lead partner in dit Europese Interregproject. Daarnaast krijgen delen van een over de A27 weggehaalde voetgangersbrug een nieuwe bestemming in 'brug 5' op het Floriadeterrein. Bruggencampus Flevoland-Floriade onderzoekt voorts of ook de overige beschikbare delen van deze brug op andere plaatsen in de provincie kunnen worden ingezet. Zo zijn we in gesprek met de gemeente Dronten over een mogelijke brug over de Lage Vaart als onderdeel van een recreatieve route.

De verwachting is de het eerste circulaire viaduct van Nederland van Rijkswaterstaat een plek krijgt op het Floriadeterrein. Dit viaduct heeft

een functie gehad bij de aanleg van de Reevesluis in het Drontermeer, maar is daar inmiddels niet meer nodig.

2.4 Floriade Dialogues

Internationale ontmoetingen

Al meer dan 30 landen hebben hun deelname aan de Floriade bevestigd. Zij zullen laten zien hoe zij omgaan met het thema Growing Green Cities. Die landen hebben ook toonaangevende universiteiten die met deze thema's bezig zijn. Daarom is al in 2018 de gedachte ontstaan om in de aanloop naar de Floriade jaarlijks een internationale ontmoeting te organiseren.

Dit draagt niet alleen bij aan de inhoudelijke programmering op de Floriade, maar ook aan de positionering van de Flevo Campus in een internationaal netwerk. Dit netwerk kan ook ná de Floriade van blijvende waarde zijn. Tijdens de eerste Floriade Dialogue Summit keken we met het thema 'Green and healthy food cities for all' hoe we steden groener en gezonder kunnen maken. Bij Kunstlinie Almere Flevoland (KAF) kwamen in 2019 ruim 200 bezoekers uit de hele voedselketen bijeen: van wetenschappers en beleidsmakers tot

chefs en architecten. De keynote sprekers waren schrijver Raj Patel (UK / India), journalist Charles C. Mann (USA) en landschapsarchitect Adriaan Geuze (NL). Zij lieten in hun keynotes het belang van groene en gezonde steden zien.

Summit uitgesteld i.v.m. Corona

Op 26 maart 2020 zou de tweede summit plaatsvinden. Het thema was 'Changemakers in Food' en we hebben wereldwijde voedselhelden zoals Carolyn Steel (Bestseller auteur), Ryan Gellert (Patagonia) en Asma Khan (Darjeeling Express) uitgenodigd die het publiek inspireren om zelf verandering teweeg te brengen. Het doel van de bijeenkomst was om de Floriade ook op de kaart te zetten als dé plek voor (internationale) voedselveranderaars. De zaal was volgeboekt. Vanwege corona is deze summit met in beginsel dezelfde programmering uitgesteld naar volgend voorjaar.

Versterken internationaal netwerk

De summits dragen er aan bij dat het internationale netwerk bereid is om bij te dragen aan de ontwikkeling van de Floriade, de Flevo Campus en aan de essaybundels die de Flevo Campus sinds 2019 uitbrengt (De Buik van de Stad; Boze Boeren, LED-lampen en Kipdino's; derde bundel in voorbereiding).

2.5 Duurzaamheid

Invulling innovaties en duurzaamheid

In het Jaarprogramma 2020 FVA hebben we € 1 mln gereserveerd voor innovaties in duurzaamheid op het Floriadeterrein en in het programma van de Floriade. Op basis hiervan hebben we de afgelopen maanden met de gemeente Almere, de BV Floriade en andere partners gesproken over de projecten die hieruit ge(co)financierd kunnen worden.

Decentrale waterzuivering

De eerste mogelijkheid die we onder meer samen met Waterschap Zuiderzeeland hebben verkend was de zogenaamde Waterfabriek, een innovatief systeem van decentrale waterzuivering. Ons onderzoek om Europese subsidie via de regeling Urban Innovative Action werd echter niet gehonoreerd. Daarmee is realisatie op het Floriadeterrein en met cofinanciering vanuit ons Floriade budget niet meer aan de orde. We verkennen nog wel de mogelijkheid om deze innovatie alsnog in Oosterwold te realiseren.

Sustainable Development Goals

Een wens die we zelf hebben geformuleerd, is om in de aanloop naar en tijdens de Floriade

aandacht te besteden aan de Sustainable Development Goals. Deze SDG's vormen een goede gemeenschappelijke taal met de internationale inzendingen en gasten. Deze gedachte werken we de komende tijd uit, onder andere samen met Aeres Hogeschool. Maar ook samen met het Rijk, dat voor de SDG's over Water, Energie en Voedsel op de Floriade een congres wil organiseren. We merken dat alle partners positief staan tegenover de gedachte om met SDG's aan de slag te gaan, ook al was het nog niet in de Floriade businesscase opgenomen.

Mogelijke duurzaamheidsprojecten

Daarnaast is door onze partners een aantal mogelijke duurzaamheidsprojecten genoemd. Hieruit zullen de komende maanden concrete keuzes worden gemaakt. Het betreft onder meer: realisatie van een Smart Thermal Grid; gelijkspanning openbare verlichting en internet via openbare verlichting; Cofinanciering Interreg-project TU Eindhoven biocomposietbrug; innovatieve afvalinzameling in combinatie met Upcycle Center; bijdrage aan rijksinzending D-iX, een zeer innovatief paviljoen als permanent vastgoed; sociale duurzaamheid voor een educatieprogramma en uitwerking van het thema inclusiviteit, waaronder informatiesystemen in braille; Green Mobility.

2.6 Culturele Programmering

Regio en Floriade

Binnen de Floriade businesscase is € 2 mln gereserveerd voor de culturele programmering. De gedachten daarover werkt de BV Floriade momenteel samen met de gemeente en de provincie uit. De gedachte is ontstaan dat de helft gefinancierd gaat worden uit de provinciale cofinanciering en dat hiermee ook een werkverdeling ontstaat tussen programmaonderdelen die de BV oppakt en programmaonderdelen die de provincie samen met partners oppakt. Met de provinciale cofinanciering kan vooral een regionale culturele lijn gefaciliteerd worden. Eén van de gedachten die nu wordt verkend is om Flevolandse theatergezelschappen te vragen om voorstellingen te maken die geïnspireerd zijn op Growing Green Cities en die voorstellingen niet alleen op de Floriade te doen, maar ook in de provincie. Daarnaast heeft de BV de vraag opgeworpen of de provincie een rol kan spelen in de internationale culturele samenwerking met de landen die op de Floriade aanwezig zijn. Ook wordt verkend hoe invulling kan worden gegeven aan educatie aan scholieren.

Programmering in de avond

De BV Floriade heeft ons gemeld niet langer te willen spreken van een avondprogrammering, omdat er geen aparte tickets verkocht zullen worden voor avondbezoek. In plaats daarvan wordt gedacht aan een programmering die tot in de avond kan doorlopen. Die programmering kan zich specifiek richten op de mensen die op het terrein overnachten en op de Flevolandse die een pas-separtout voor de gehele zes maanden hebben. Ook hierop kan de provinciale betrokkenheid zich richten.

2.7 Attracties

Circulair paviljoen

De gedachte over een circulair paviljoen op de Floriade lijkt een mooi voorbeeld te worden van hoe een attractie op de Floriade kan gaan matchen met de op innovatieve kennis-economie gerichte invalshoek van de provincie. New Horizon is sinds de zomer van 2018 partner van de Floriade en is hiermee het eerste bedrijf waarmee de Floriade bv een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Met New Horizon is een concept uitontwikkeld waarbij het Biobased Collective een volledig circulair paviljoen zal realiseren.

Dit Biobased Collective zal bestaan uit naar verwachting 15 tot 20 Nederlandse grote, middelgrote en kleine bedrijven die zich bezighouden met de circulaire en biobased economie in Nederland. Dit analoog aan het succesvol door New Horizon opgerichte Urban Mining Collective. Het gebouw zal na de Expo blijven bestaan en door het Biobased Collective gebruikt blijven worden als vergader- en bijeenkomstplek voor de aangesloten bedrijven. Hiermee is Almere een belangrijk collectief rijker dat zich inzet voor de ontwikkeling van een duurzame economie in Nederland. Zo ontstaan mooie koppelkansen met de inspanningen die provincie en Almere samen leveren in programmaliijn 3 van het FVA, Energy on Upcycling. Het bedrijfsleven zal de helft van het pand financieren, de provincie de andere helft (totaal ca. € 425.000). Met Windesheim wordt gesproken over betrokkenheid van studenten bij het ontwerp en de bouw.

Mogelijke attracties

Daarnaast worden de komende tijd afspraken gemaakt over andere attracties die op de lijst van de Floriade bv staan: kunstobjecten die ontworpen worden door jonge designers; een biobased entreeoverkapping met agrarische reststromen, een idee van de Stichting Innovatieve Glastuinbouw

Nederland; circulaire bestrating op entreepleinen en bv. horecavels (als vervolg op de pilot met stoeptegels uit geshredderde windturbinebladen die de provincie al bij het eigen paviljoen plaatst); samenwerking in het Preview Center dat in de aanloop naar de Floriade al open zal zijn voor publiek; bijdrage aan de onrendabele top van tuinen en andere fotogenieke inzendingen; elektrisch vervoer op het Floriade terrein. De voorlopige gezamenlijke indruk van BV Floriade en provincie is dat op attracties een 100% matching van provinciale cofinanciering met de Floriade businesscase bereikt kan worden.

2.8 Congressen

Versterken Floriade programmering

De provincie heeft geopperd dat congressen een middel kunnen zijn om een inhoudelijke vul-ling aan de Floriade programmering te kunnen geven en tegelijkertijd een zakelijk publiek naar de Floriade te brengen. Het kan bijvoorbeeld gaan om het naar Almere halen van congressen, symposia of jaarvergaderingen die sowieso al gepland staan. Denk aan de NRC-live Agro & Food congressen die de afgelopen jaren in het KAF Almere plaatsvonden. Of aan jaarcongressen van

VNG, IPO, UVW of Milan Urban Food Policy Pact (waar Almere onderdeel van is). Denk ook aan slotcongressen van de Bruggencampus, WaterLab Flevoland of SDG's. Het kan een manier zijn om de evenementenhal op het terrein te vullen, maar voor kleinere bijeenkomsten ook het provinciale paviljoen.

We merken dat BV Floriade en gemeente Almere dit onderwerp als een zinvolle invulling zien, maar er in de businesscase relatief weinig middelen voor hebben gereserveerd. We werken de gedachte de komende tijd uit.

2.9 Floriade in de regio en regio op de Floriade

Samen arrangementen ontwikkelen

Het is onze wens dat de Floriade niet alleen een evenement is op een terrein in Almere, maar dat onze gehele regio hierbij betrokken is. We horen van veel ondernemers en van gemeenten dat zij graag zichtbaar willen zijn op de Floriade, bijvoorbeeld in het provinciale paviljoen, en daar ook wel tijd en geld in willen steken, maar dat ze ook graag zien dat bezoekers vanaf de Floriade hun

bedrijf bezoeken. Hierin liggen kansen om samen arrangementen te ontwikkelen, zowel B2B als op het gebied van toerisme en recreatie.

Cruciale rol

Tegelijkertijd kunnen ondernemers, gemeenten, onderwijs- en kennisinstellingen en de recreatieve sector in onze regio een cruciale rol spelen in het naar de Floriade brengen van bezoekers en daarmee een belangrijke bijdrage leveren in de bezoekersaantallen.

Concretiseren

De komende tijd concretiseren we samen met de Floriade bv en een groot aantal Flevolandse partners deze gedachten. Wij zien een relatie met de gedachten die in vorige paragrafen zijn beschreven over de culturele programmering en het vullen van ons paviljoen met ondernemersactiviteiten.

Hoofdstuk 3

Innovatiepaviljoen Food Forum

Forum voor voedsel professionals

De naam van het Flevolandse paviljoen wordt Food Forum. De naam geeft direct veel herkenning van wat we willen zijn; een forum voor professionals op gebied van voedsel. Dit wordt verder verduidelijkt in de positionering van Food Forum. Hierdoor weet men wie we zijn en in de aanbieding hebben.

Bouw in volle gang

Het mag ook niet onvermeld blijven dat de bouw van paviljoen inmiddels is begonnen. De wijziging voor de omgevingsvergunning werd eind mei afgegeven, waardoor niets het bouwen meer in de weg staat. Hiermee begint de Flevo Campus fysiek vorm te krijgen; naast ons paviljoen is Aeres eind juni gestart met de bouw van een nieuwe school, en aan de andere kant starters-plek 'The Village'. In de Village zullen starters en jong professionals de kans krijgen een onderneming te beginnen. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn ver gevorderd. Het ziet er naar uit dat de vergunning in de zomer ingediend wordt.

Inspirerend ontwerp

De afgelopen maanden is het interieur ontwerp afgerond. Geheel in lijn met mooie transparante glazen gevel op de begane grond die de wereld onder zeeniveau verbeeldt, doet het interieur denken aan water. Licht, een beetje reflecterend. En veelal gemaakt van gerecyclede materialen.

Foto: Food Forum binnenkant

De buitenkant van de eerste etage laat de Flevolandse klei zien. Deze warme, natuurlijke uitstraling zien we terug op de etage waar juist meer gebruik wordt gemaakt van natuurlijke materialen, zoals hout. De inrichting biedt op beide verdiepingen de mogelijkheid om op 1,5m afstand van elkaar te werken.

Exploitatie en programmering

Ook zijn er belangrijke voorbereidingen gedaan voor de exploitatie, waaronder horeca in de prachtige open keukens, en de programmering. Wanneer de deuren eind 2020, begin 2021 openen ademt alles in Food Forum de toekomst van voedsel. Dit komt terug in de horeca, in het programma, in de expo tijdens de Floriade. We zetten Flevoland dan internationaal op de kaart als innovatieve provincie op gebied van - met name - voedsel. Thema's zoals korte ketens en plantaardige eiwitten zullen een prominente positie innemen. De programmering zal, gezien de corona maatregelen, in het begin vooral digitaal zijn. Waar mogelijk maken we gebruik van Food Forum, waar de sfeer en alle faciliteiten aanwezig zijn om te werken en events te organiseren.

Roadshows

Om gemeenten en ondernemers te informeren over de Floriade en de plaats van ons paviljoen daarbinnen, zijn we samen met de BV Floriade gestart met informatiebijeenkomsten in alle gemeenten, onder de naam 'roadshow'. De roadshows in Noordoostpolder en Dronten hebben inmiddels plaatsgevonden. De opkomst in Marknesse was hoog, waardoor veel ondernemers beter geïnformeerd zijn geraakt over de mogelijkheden die de Floriade biedt. In Dronten sloot de roadshow aan op een congres over precisielandbouw, waardoor hier ook een grote doelgroep is bereikt. Op Urk heeft de roadshow geen doorgang gevonden, vanwege gebrek aan deelnemers, hoewel we wel signalen krijgen dat Urk op de Floriade zichtbaar wil zijn. Door de corona maatregelen waren we genoodzaakt de roadshows in Lelystad, Almere, Zeewolde te annuleren. Afhankelijk van welke maatregelen er in het najaar volgen zullen we deze alsnog in oktober plaats laten vinden.

Hoofdstuk 4

Centrale Thema's

Feeding the City

Binnen het Floriadethema 'Growing Green Cities' wordt door de provincie de nadruk gelegd op 'Feeding the City'. Dit is ook vertaald in het Economisch Programma "Floriade Werkt!". In dit programma stimuleert de provincie Flevoland kennisontwikkeling en innovaties met een focus op voeding, gezondheid en welbevinden. Het doel van 'Floriade Werkt!' is om de expo in 2022 als hefboom te gebruiken om de Flevolandse kenniseconomie structureel te versterken. De werkwijze om proeftuinen te ontwikkelen past binnen de opgave 'Landbouw meerdere smaken' van de Omgevingsvisie. Vanuit het Economisch Programma "Floriade Werkt!" focussen we daarbij op de proeftuinen 'Korte Ketens' en 'Plantaardige Eiwitten'. Maar de gedachte is dat alle proeftuinen in Landbouw Meerdere Smaken resultaten opleveren die expowaardig zijn. We willen tijdens de Floriade samen met partners een (inter-)nationale kennis- en innovatieagenda vormen waarmee we ná 2022 verder willen werken aan innovaties in agro en food, mede met het oog op de komende Europese programmaperiode.

Foto: Flevolandse sojateiler meet zaaidiepte

4.1 Gezonde voeding: versnellen eiwittransitie

Invulling motie

Op 20 juni 2018 hebben Provinciale Staten een motie aangenomen (2259167), waarin het college wordt verzocht te zoeken naar mogelijkheden om de productie en consumptie van plantaardige eiwitten in de provincie te stimuleren. Aan deze motie wordt op dit moment via het economisch programma “Floriade Werkt!” langs meerdere lijnen invulling gegeven.

Proeftuin Growing Green Proteins

Met deze proeftuin onderzoekt de provincie de economische kansen én de uitdagingen van de eiwittransitie. Op deze manier worden we in Nederland minder afhankelijk van import, wat uitstekend aansluit bij het Europese beleid. We verbinden de regio om in de gehele keten ‘van boer tot bord’ innovaties te ontwikkelen, kansen te benutten en barrières te slechten.

Met meerdere pilots en de challenges laten we boeren, verwerkers, tussenhandel, horeca en inwoners van Flevoland in actie komen om plantaardige eiwitten op de kaart te zetten.

Pilots: veldbonen, verse soja en paddenstoelen

In april 2020 zijn vier Flevolandse boeren gestart met het telen van 25 hectare veldbonen. Samen met de provincie Flevoland, lokale ondernemers, verwerkers en marktpartijen verkennen de boeren de kansen voor de teelt van veldbonen op Flevolandse bodem.

Begin mei 2020 geven zeven Flevolandse boeren, met 28 hectare, een vervolg aan de teelt van verse soja (merknaam Dutch Edamame). Door slimme aanpassingen en marktverkenning, hopen de boeren dit jaar op een hogere oogst opbrengst en verkoop in de Nederlandse supermarkt. In 2019 is het gelukt om paddenstoelen te telen op 100% Flevolandse reststromen. Door in Flevoland te experimenteren en (lokale) markten te verkennen, willen we de telers afzetperspectief bieden.

We ondersteunen de boeren door ook de samenwerkingsmogelijkheden in de keten uit te werken: van de afnemers (tegen een eerlijke prijs) en de verwerkers tot aan de (streek-)producten die met plantaardige eiwitten kunnen worden gemaakt. Dan gaat het niet alleen om vleesvervangers, maar bijvoorbeeld ook om nieuwe producten zoals glutenvrije pasta, pesto of ijs.

Foto: FlevoVeldboon

4.2 Monitoring

Effecten en verantwoording

In het Uitvoeringsprogramma Floriade is opgenomen dat de resultaten van 'Floriade Werkt!' worden gemonitord. Door monitoring kan worden nagegaan welke effecten het programma 'Floriade Werkt!' heeft gebracht.

Zo kan er een verantwoording plaatsvinden over de inzet vanuit het programma richting politiek, onze inwoners en het Flevolandse netwerk van (food)ondernemers en kennisinstellingen. We doen de monitoring in samenwerking met de Floriade BV en de gemeente Almere. De ontstane netwerken in het bedrijfsleven, het aantal kennisvragen behandeld door de Flevo Campus en de effecten van de activiteiten voor het Flevolandse bedrijfsleven staat onder meer centraal. De voortgangsrapportages maken deel uit van de monitoring.

Eerste resultaten

In de aanloop naar de Floriade wordt er al veel georganiseerd en uitgevoerd in Flevoland en we zien dat er al veel in beweging is in de provincie, en verder. In de afgelopen tijd zijn er veel succesverhalen geweest gelinkt aan de Floriade en deze willen we graag delen.

Resultaten challenges

Denk aan het intussen populaire concept van Thijsthee, ijsthee gemaakt van 'verspild fruit', wat is begonnen tijdens de eerste challenge. Of de Knakwortel, het alternatief voor de hotdog, wat is begonnen als lokaal idee op een open dag voor de Floriade, intussen landelijk bekend en in de supermarkt te vinden. Ook RUIK het bedrijf dat parfum maakt van afvalstoffen, vindt zijn oorsprong in de Floriade.

Floriade Business Club

De Floriade Business Club, opgericht om ondernemers die zich bezighouden met de thema's van de Floriade te verbinden aan elkaar en aan de Floriade zelf, blijft groeien en heeft momenteel al bijna 200 leden.

Pilots

Afgelopen jaar zijn we begonnen met onze eerste pilot om plantaardige eiwitconsumptie te versterken, met verse soja uit Flevoland. Hiervoor hebben we in het eerste jaar al een merknaam voor kunnen lanceren, namelijk 'Dutch Edamame'. Intussen zijn we al bezig met het tweede jaar van deze pilot. Ook zijn we begonnen met een tweede pilot voor veldbonen.

Aanleg infrastructuur

Ook op het gebied van infrastructuur heeft de Floriade al effect. De A6 bij Almere is intussen al verbreed en het station Almere Centrum wordt versneld vernieuwd, om de bezoekersstromen, maar ook de status, horend bij de Floriade in 2022 aan te kunnen.

Circulaire bruggen

Tevreden kijken we terug op het designproces voor de twee innovatieve en circulaire bruggen die op het Floriadeterrein komen. Het Almeerse bedrijf Reimert heeft de twee ontwerpen voor deze bruggen gemaakt. Ook is het een groot succes dat onze aanpak voor de vervangingsopgave van bruggen breed is omarmd door de sector. In het kader van hergebruik zijn wij blij verrast met het groot aantal bruggen dat we krijgen aangereikt voor een tweede leven. In het boekje van de Raad voor de Leefomgeving zijn we opgenomen als één van de meest innovatieve circulaire aanbestedingen.

Talent Kleurt Flevoland

Verder merken we dat er veel enthousiasme is voor de Floriade bij de jonge generatie van Flevoland. Voor Talent Kleurt Flevoland, een samenwerking met 5 Flevolandse technasia, is nu voor de derde keer een opdracht voor de Floriade

georganiseerd en opnieuw kiest bijna de helft van de studenten om aan deze opdracht te werken.

Floriade Werkbedrijf

Tot slot moet het Floriade Werkbedrijf zeker worden genoemd in een rijtje met eerste resultaten. Hier worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opgeleid en krijgen ze werkervaring om door te stromen naar een vaste baan. De eerste lichting is klaar en de grote meerderheid heeft een vaste baan kunnen vinden. Dit heeft al voor meer dan een miljoen euro aan uitkeringen bespaard.

De laatste berichten van de BV Floriade zijn dat 33 landen hun deelname aan de Floriade hebben bevestigd en dat inmiddels vrijwel alle 200 kavels op het Floriadeterrein onder optie zijn bij landen en bedrijven.

Hoofdstuk 5

Activiteiten gericht op de kenniscampus

Flevo Campus

Flevo Campus is dé wetenschappelijke verzamelplek voor innovaties op het gebied van stedelijke voedselvraagstukken voor de toekomst. Studenten, onderzoekers en bedrijven werken samen om te onderzoeken en te testen hoe we voedselvoorziening in groeiende steden kunnen veranderen en vernieuwen. Hiermee sluit Flevo Campus aan op het Floriade thema Feeding the City. De ambitie is dat Flevo Campus in de praktijk laat zien, op het raakvlak van stad en polder, hoe stedelijke voedselvoorziening in slimme combinaties met vernieuwingen in de landbouw leidt tot een beter leefklimaat in steden en gezonde burgers. Daarnaast werkt Flevo Campus met drie specifieke doelen:

- Het uitbreiden en versterken van hoogwaardige kennisfuncties in Almere.
- Versterken van de economische structuur door kennistoepassing van bedrijven.
- Het vestigen van een internationale reputatie voor Almere als groene, veerkrachtige stad en

Foto: Flevo Campus

(wetenschappelijke) praktijkwerkplaats voor stedelijke voedselvoorziening.

Organisatie Flevo Campus

Op basis van de evaluatie van de organisatievorm door de Galan Groep is op 1 januari 2020 de

samenwerkingsovereenkomst tussen de partners (stilzwijgend) verlengd. Besloten is om de samenwerking met Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions (AMS Institute) te stoppen omdat het onderzoeksprogramma onvoldoende tot wasdom kwam.

In plaats daarvan is Wageningen University & Research als samenwerkingspartner getreden. In de afgelopen periode is het onderzoeksprogramma van AMS Institute volledig afgerond. De samenwerkende partijen zijn nu: Aeres Hogeschool Almere, Wageningen University & Research (sinds 2019), gemeente Almere en Provincie Flevoland.

De organisatie gaat een andere fase in. Lenno Munnikes is per 1 september 2020 aangesteld als programma directeur; hij rapporteert aan het bestuur van Flevo Campus. Zijn eerste taken omvatten onder andere het versterken van het onderzoeksprogramma rond stedelijke voedselvoorziening.

Onderzoeken en Opleiden

Voor het onderzoeksprogramma is een solide basis is gelegd met het lectoraat van Sigrid Wertheim Heck, samen met haar promovendi en de recent aangestelde post doc onderzoeker. Het praktijkonderzoek staat steeds ten dienste van beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en kennisoepassing door bedrijven en instellingen. Het portfolio bestaat uit promotieonderzoek, toepassingsgericht onderzoek, economisch onderzoek, vouchers, ondersteuning van innovatie

en vestigingsonderzoek. In september 2020 start het eerste masterprogramma “Food Systems Innovation” aan de Aeres Hogeschool in Almere. Hiermee wordt het profiel en positie van Aeres Hogeschool versterkt als internationaal georiënteerde University of Applied Sciences met een toonaangevend onderwijs-programma gericht op voedsel en de stad. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van een tweede master “Gedrag en Gezondheid”, die zowel in voltijd als ook voor werkenden in deeltijd zal worden aangeboden. De geplande startdatum van deze master is september 2021. Met dit onderwijsaanbod komt Almere steeds meer op de kaart te staan als een stad waar het complete pakket van hoger onderwijs t/m master niveau wordt aangeboden, en waar ook gaandeweg meer mogelijkheden ontstaan om een promotietraject te doorlopen. Zo wordt de kennisinfrastructuur van Almere steeds sterker.

Op 29 november 2019 vond het eerste Low Food Lab plaats op de stadsboerderij in Almere. Het was een geslaagde start met veel internationale publiciteit. Afsproken is dat dit project ook in 2020 (indien mogelijk gelet op corona) en 2021 in Almere zal plaatsvinden en breder wordt gepresenteerd op de Floriade 2022. Het Low Food Lab

is een laboratorium waar jonge chefs en wetenschappers werken aan voedselvernieuwing. Van nieuwe toepassingen tot de herontdekking van vergeten groenten. Deze zomer wordt er door Low Food een zomerschool georganiseerd waaraan jonge (sous)chefs kunnen deelnemen. Dit wordt een module wat uiteindelijk gaat passen in het Gastronomy College. Het Gastronomy College wordt ontwikkeld in samenwerking met Aeres, het ROC en Low Food Lab. Dit moet een topopleiding worden waar jaarlijks 20 topchefs en 40 chefs op MBO-4 niveau afstuderen. Tijdens onze challenge ‘Eet als een pionier’ werd zichtbaar dat een opleiding op dat niveau een lacune is in het Nederlandse opleidingsaanbod en daar zijn we met onze partners snel op ingesprongen.

De Winterschool van de Denktank is in februari 2020 gestart. Deze editie hebben 20 studenten en young professionals nagedacht over de vraag hoe de voedselvoorziening in Almere in 2022 voor 22% lokaal geproduceerd kan worden. De resultaten zijn op 23 juni aangeboden.

Ondernemen

Naast de tientallen voucheronderzoeken heeft Flevo Campus inmiddels 15 toegepaste economische onderzoeken en diverse samenwerkingen

gestart om bedrijfsleven en Flevo Campus met elkaar te verbinden. Zo lopen er drie vestigingsonderzoeken voor bedrijven die geïnteresseerd zijn om in Almere te landen. Op deze manier ontstaat er een kring van innoverende voedselbedrijven rond de campus.

De voucherregeling van 2019 is volledig benut. De volgende kennisvragen lopen nog door in 2020:

- De samenwerking van de Lelystadse boeren in een coöperatieve vorm (De Lelystadse boer)
- De actualisatie van de inventarisatie van regionaal aanbod voor Lowlands (Flevo Food)
- Circulaire productie van bier (Brouwerij Stijl).

Voor 2020 zijn twee vouchers al gegund:

- Agroforestry op Utopia (Stichting Weerwoud)
- Conserveren van groente sopropo en doorontwikkelen van het bedrijf (Onze)

Publiciteit

Op 6 december 2019 tijdens Flevo Campus Live is de tweede essaybundel Boze boeren, LED-lampen en kipdino's verschenen. Tot 30 april 2020 konden nieuwe essayvoorstellen ingediend worden voor de derde essaybundel 2020. Er zijn drie categorieën: een studentenprijs, een prijs voor een opiniërend essay en een prijs voor een research

essay. Er zijn ruim 90 inzenders, uit binnen- en buitenland, waarvan een aantal meerdere voorstellen heeft gedaan. Er zijn drie winnaars gekozen. Eind van het jaar zijn deze essays terug te lezen in de jaarlijkse Flevo Campus essaybundel over het stedelijk voedselsysteem.

Op 23 juni vond het eerste échte voedseldebat plaats sinds de coronacrisis (maar dan digitaal), georganiseerd door Flevo Campus. Met enkele Tweede Kamerleden werd in gesprek gegaan over de vraag: hoe moet het Nederlands voedselbeleid eruitzien? Tijdens het debat kreeg wethouder Hoek het rapport over de circulaire economie van voedsel in Almere aangeboden. Wethouder Bosch kreeg de resultaten uit de Winterschool Denk Tank aangeboden.

Hoofdstuk 6

Andere activiteiten gelinkt aan de Floriade

6.1 Vereniging Flevofood

Positie Flevofood

Momenteel wordt hard gewerkt om de Vereniging Flevofood in de positie te brengen dat de volgende stappen gezet kunnen worden. De verenigingsvorm was prima geschikt in de eerste periode waarin vooral aan het netwerk en aan kennisontwikkeling en –uitwisseling werd gewerkt. De volgende stap is om een gezamenlijk Business-2-Business platform op te richten waarbij de matchmaking van vraag en aanbod van regionaal voedsel gestroomlijnd kan worden. De mogelijkheid van oprichting van een vorm van coöperatie wordt verkend. Hierbij wordt de vereniging ondersteund door de landelijke Taskforce Korte Ketens. Een passende nieuwe rechtsvorm is belangrijk om in de toekomst de Metropoolregio Amsterdam te kunnen beleveren.

Vergroten en versnellen

In 2019 heeft de Vereniging Flevofood op Lowlands Flevolandse friet geleverd. Dit was een eerste stap om de festivalgangers zo veel mogelijk te voeden met regionale producten. Voor 2020 zijn er afspraken gemaakt om de levering van Flevolands voedsel groter aan te pakken. Verder zijn positieve gesprekken met de BV Floriade gevoerd, waarbij uitgesproken is dat BV op de Floriade regionaal voedsel wil prioriteren. Eén van de geformuleerde doelen is om tijdens de expo in 2022 zichtbaar te zijn met Flevofood. De Vereniging speelt daarnaast ook een belangrijke rol in het actieplan van het Interreg project 'FoodChains 4 EU'. Om de versnelling en professionalisering te kunnen realiseren, wordt de vereniging onder meer ondersteund door studenten van Aeres (zowel van de HBO-vestiging Almere als die van Dronten) en door de Flevo Campus.

Corona en lokaal voedsel

Door de komst van Corona is het belang van lokaal voedsel en onafhankelijkheid van import versterkt. Flevofood heeft direct de krachten gebundeld en lanceerde in april 2020 de Flevourbox. Een box vol met producten uit Flevoland, die direct aan de consument werd geleverd. Daarbij heeft Flevofood zich samen met de Taskforce Korte Ketens aangesloten bij de landelijke campagne [Support Your Locals](#), waarin heel Nederland wordt opgeroepen om zoveel mogelijk lokale voedselproducten te steunen.

6.2 Interreg Europe 'Foodchains 4 EU'

Regionale korte voedselketen versterken
Het FoodChains 4 EU project is een Europees kennisuitwisselingsproject dat er toe moet bijdragen om de regionale korte voedselketen te versterken. De eerste drie jaar van het project stonden in het teken van kennisuitwisseling en van elkaar leren. Universiteiten en regionale overheden uit Flevoland, Emilia-Romagna (IT), Greater Manchester (UK), Maramures (RO) en Sofia/Plovdiv (BG) gingen bij elkaar op bezoek om collegiaal advies te geven op vragen waarmee elke regio worstelt. Om de geleerde lessen naar de praktijk te brengen, is de regio's gevraagd om eind 2019 een actieplan vast te stellen dat ze in de tweede fase van het project (2020-2021) in de eigen regio moeten implementeren. Dat hebben alle regio's gedaan en deze Action Plans zijn door de EU goedgekeurd. Ook Flevoland heeft op basis van de geleerde lessen een Action Plan opgesteld.

Foto: Flevourbox

Actie Plan Flevoland

Stroomversnelling

Het Flevolandse Action Plan focust op de proeftuin korte ketens en op de rol die Flevofood daarin kan gaan vervullen. Flevofood maakt momenteel een snelle ontwikkeling door die nog eens bleek te worden versneld door de corona-

crisis. Er wordt intensief samengewerkt met de landelijke Taskforce Korte Ketens en er wordt toegewerkt naar een professionele infrastructuur waarin Flevolandse agro & food ondernemers in korte ketens Flevolandse producten kunnen vermarkten naar lokale consumenten in Flevoland en onder meer de Amsterdamse regio. Samen

met Flevofood hebben we in het Action Plan twee concrete projecten geïdentificeerd. Het eerste project richt zich op het festival Lowlands. Het tweede project is de Floriade. Beide projecten hebben als doel om regionaal voedsel beschikbaar te maken voor de bezoekers. Als aanvulling daarop zullen ook de samenwerkingskansen in de Metropoolregio Amsterdam verkend worden.

Ondersteuning regionale voedselondernemers
Tijdens de eerste fase van Interreg zijn we geïnspireerd geraakt door de wijze waarop in de regio Manchester voedsel MKB-ers ondersteund worden met een breed palet aan instrumenten, op basis van EFRO-financiering. Samen met Horizon gaan we verkennen of dit inspirerende voorbeeld uit Manchester naar de Flevolandse situatie vertaald kan worden. Omdat dit onderwerp voor ons niet voorzienbaar was toen we aan het begin van Interreg een projectplan maken, hebben we aan de EU gevraagd of we hiervoor via een zogenaamde Pilot Action extra geld kunnen krijgen. Dit verzoek is in mei 2020 gehonoreerd en we gaat deze actie de komende tijd uitwerken, al moet de kennis-uitwisseling mogelijk iets later plaatsvinden vanwege corona.

6.3 Talent Kleurt Flevoland

Floriade vraagstukken wederom favoriet

In het schooljaar 2019-2020 hebben zo'n 730 jongeren ($\pm$ 450 onderbouw- en $\pm$ 150 bovenbouw leerlingen van de Flevolandse technasia en $\pm$ 130 HBO studenten) deelgenomen aan Talent Kleurt Flevoland. Zij hebben gewerkt aan maatschappelijke vraagstukken die waren voorgelegd door de afdelingen GE en INFRA van de provincie Flevoland. Naast samenwerking met hogescholen Aeres Almere en Windesheim Flevoland is dit schooljaar ook samenwerking tot stand gekomen met Windesheim Zwolle en dan specifiek met de opleiding Civiele Techniek. De maatschappelijke vraagstukken die vanuit het programma Floriade – Flevo Campus werden geformuleerd, bleken voor het derde jaar op rij favoriet bij de leerlingen en studenten, want iets meer dan de helft van de deelnemers koos voor één van de vraagstukken uit dit programma. In totaal hebben 66 HBO studenten, 53 bovenbouw- 260 onderbouw technasi-umleerlingen aan Floriade vraagstukken gewerkt. Met als resultaat vele innovatieve ontwerpen voor een drijvend expertisecentrum voor voedsel (floating foodlab), de inrichting van de tuin bij het innovatiepaviljoen en de innovatieve bruggen. Daarmee zijn de jongeren direct betrokken geraakt bij de Floriade en het werk bij de provincie.

6.4 Etalages langs de Waterlandseweg

Groene etalages komen er niet

Een paar jaar geleden is de gedachte ontstaan om langs de toegangswegen naar de Floriade, de Waterlandseweg, het thema Greening the City van de Floriade zichtbaar gemaakt in de vorm van zes groene etalages. Met Talent Kleurt Flevoland zijn studenten van de Aeres Hogeschool Almere en verschillende technasia binnen Flevoland aan de slag gegaan met het ontwerpen van deze verschillende etalages. We hebben met de branchevereniging voor hoveniers, de VHG, verkend of een aantal van deze ideeën ook gerealiseerd kan worden. De ledenvergadering van de VHG heeft echter aangegeven dat de inspanningen van de VHG zich op het Floriadeterrein zelf zullen richten. En daarbij specifiek ook op de kavel van het provinciale paviljoen, waar de VHG graag haar gasten wil ontvangen. Hiermee is het project Etalages Waterlandseweg geëindigd maar wordt de samenwerking met de VHG in ons paviljoen geïntensiveerd.